Hamnparken/Parkgatan

Arkeologisk förundersökning inom fornlämning 50,
Jönköpings stad, Jönköpings län

JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM
Arkeologisk rapport 2010:68
Ann-Marie Nordman

Rapportsammanställning

Plats för stämpel:

Undersökning: Sm, Jönköpings stad, Hamnparken/Parkgatan

Ansvarig institution: Jönköpings läns museum

Ansvarig för undersökningen: Ann-Marie Nordman

Ekonomiskt kartblad: 7E 1a

Lst:s dnr: 220-5043-93

Eget dnr: 281/1993

Fynd: **Ja** ☐ **Nej** ☒

Lägeskoordinater: N:6404878 E:450400

Landskap	Sm	
Socken/Stad	Jönköpings stad	
Fornlämningsnummer	50:1	
Fastighet/kvarter	Hamnparken/Parkgatan	
Fornlämningstyp	Kulturlager, stadslager	
Undersökningsår	1993	
Typ av undersökning	Arkeologisk förundersökning	
Datering	1600-tal och senare	
Dokumentationsmaterial	Fältritningar, anteckningar, fotografier	
Institution som förvarar materialet	Jönköpings läns museum	
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	☒ JA	☐ NEJ
Materiallista bifogas	☒ JA	☐ NEJ
Fyndlista bifogas	☐ JA	☒ NEJ
Resultaten har publicerats i:		
Sammanställt av, namn och datum Ann-Marie Nordman 2010-11-02		

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier):

Arkeologisk förundersökning med anledning av schaktning för VA. Förundersökningsområdet ligger inom område för Jönköpings medeltidsstad samt slottets förborg från 1600-talet. Tidigare arkeologiska undersökningar i närområdet har påvisat dels en medeltida kyrka och kyrkogård strax väster om aktuellt område, dels kulturlager och konstruktioner efter Jönköpings slotts förborg och vallgravar från 1500-1600-tal.

RESULTAT
Två schakt öppnades. Det större schaktet inne i parkområdet mätte cirka 10 x 3 meter (Ö-V) och grävdes 1,5-2 meter djupt. Det mindre schaktet öppnades mitt i Parkgatan och var ca 3,5 meter i diameter och 2,5 meter djupt.
I det större schaktets östligaste del på 1,5 meters djup (ca +91.30m.ö.h.) framkom ett fragmentariskt trägolv som begränsades av en enkel syllstensrad åt öst och av en nord-sydlig syllstock åt väst. Byggnaden som golvet låg i, fortsatte åt öst, utanför schaktet. I schaktets västligaste del, på ungefär samma nivå som golvet, framkom en stor nedgrävning som fortsatte utanför schaktet. Nedgrävningen hade fyllts igen med sand som innehöll flera fragmentariska människoben.
I det mindre schaktet mitt i Parkgatan framkom inga tydliga konstruktioner men minst två separata byggnationsnivåer dokumenterades i schaktväggen. Dessa låg 1,2 respektive 2,0 meter under gatan och bestod av ett trägolv överst och ett lerlager med träkol, tegelkross och bruk längst ner. Fyllnaden mellan dessa två nivåer bestod av sand och grus som påförts i flera etapper. I detta schakt syntes inga spår av den stora nedgrävningen som fanns i det stora schaktets västra del.

TOLKNING
Den stora nedgrävningen i det stora schaktets västra del är vallgraven som omgärdat slottets förborg. Benfynden i fyllningen härstammar från kyrkogården till den medeltida stadskyrkan, S:t Nicolai, som har stått i korsningen Västra Storgatan/Kyrkogatan-Parkgatan. Kyrkan brändes ner 1612 och delar av kyrkogården försvann i samband med utbyggnaden av de yttre fästningsvallarna och vallgravarna runt förborgen på 1600-talet.
Huset med trägolvet kan vara ett av bostadshusen som slottets soldater och övrig personal tilläts bygga mer eller mindre oreglerat mellan yttre vallen och förborgen. En stor del av Förstaden, som denna bebyggelse kallades, brann ner 1835. Dock påträffades inga tydliga brandspår vid undersökningen.
Det mindre schaktet låg troligtvis i området för den yttre slottsvallen. Lagren i schaktet (förutom de översta 0,8 meter av bärlager) tros i första hand representera tiden före 1600, även om inga daterande fynd gjordes.

FYND
Inga fynd tillvaratogs.

Undersökningsplats: Sm, Jönköpings stad, Hamparken och Parkgatan

Lst:s dnr: 220-5043-93

Eget dnr: 281/1993

Materiallista

Grävningsledare: Ann-Marie Nordman

Uppdragsgivare: Jönköpings kommun, Tekniska kontoret

År: 1993

Kontonr:

Arkivhandlingar (Dubbelklicka i ruta och välj ”Markerad” för att sätta kryss)

			Antal	
Ärendehandling	Ja ☒	Nej ☐		Var: Jlm arkiv
Manus:	Ja ☐	Nej ☒		Sidor
Negativ:	Ja ☒	Nej ☐	1	Ev. U-nr:
Kontaktkopior:	Ja ☒	Nej ☐	1	
Fotoplaner:	Ja ☐	Nej ☒		
Fältritningar:	Ja ☒	Nej ☐	1	
Renritningar:	Ja ☒	Nej ☐	1	
Datadisketter:	Ja ☐	Nej ☒		
Fynd:	Ja ☐	Nej ☒		
Osteologi:	Ja ☐	Nej ☒		
Analysprover	Ja ☐	Nej ☒		

Övrigt::

Arkeologisk personal utöver grävningsledare: _____

Datering:	STÅ	BRÅ	JÄÅ	M-TID	Tidigmodern
				X	X

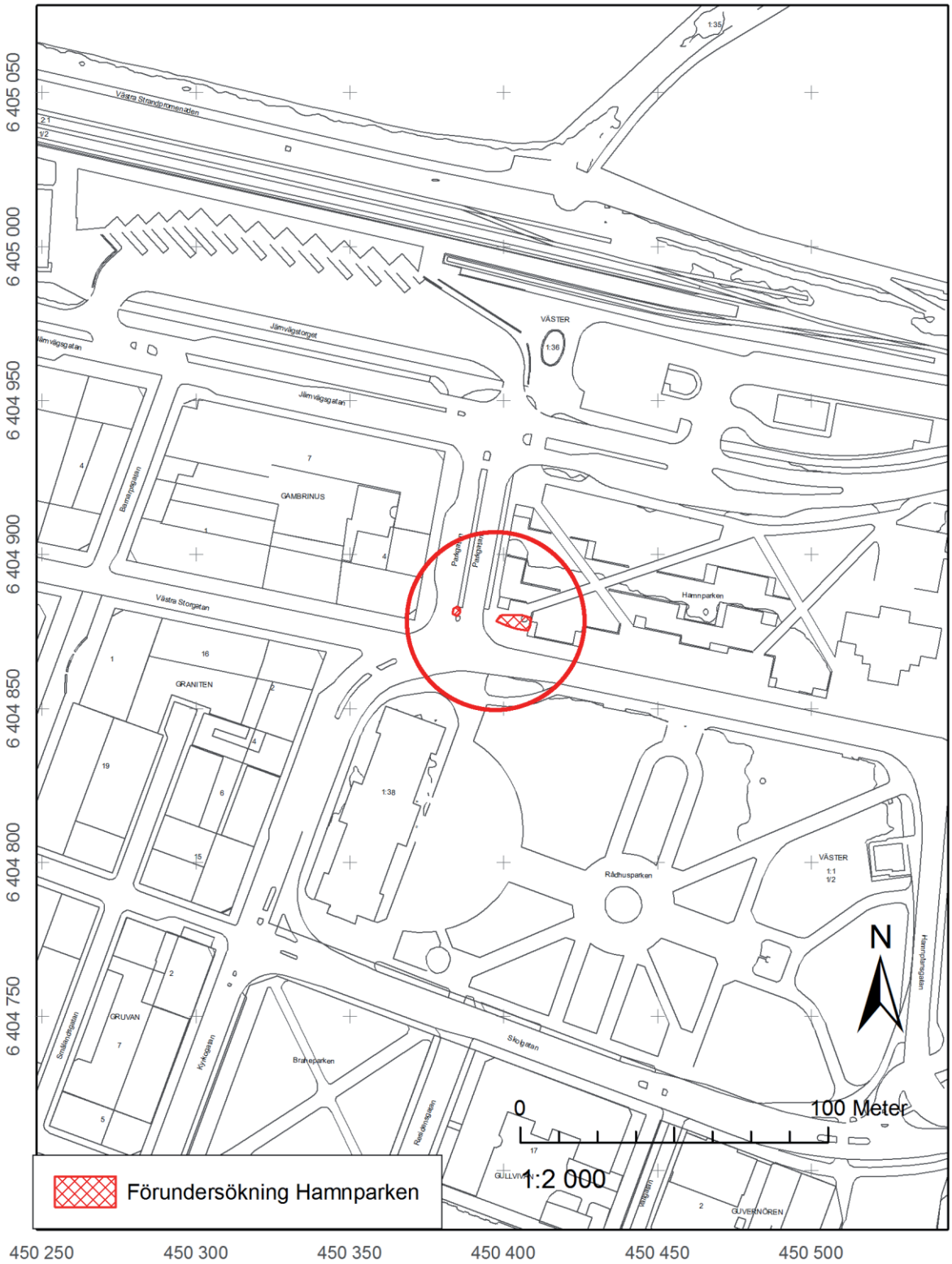

Sm, Jönköpings stad, Hamnparken och Parkgatan, Jlm dnr 281/93.

Arkeologisk rapport 2010:68
JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM